

гуждатъ цѣлата трѣва (заедно съ кореня, стеблото и листята), а съ тѣзи вода поливатъ болника, което поливане се извѣршила по нѣколко пѫти.

Комоника, *Artemisia vulgaris L.* Отъ самата народна пѣсень, която споменахъ при надсловата на тѣзи статия, се вижда, че тѣзи трѣва („куматата — комониката“) играе твърдѣ голѣма и обширна роль въ народната медицина, а особно при суевернитѣ лѣкарства съ нея. Съ комониката се лекуватъ онѣзи, които страдатъ отъ запоръ на спермата презъ половия каналъ („спрѣлъ се“) и то по слѣдующия начинъ: сваряватъ отъ трѣватата въ нѣкой мѣдникъ (само въ сѫботенъ день) и прекриватъ одварката съ ризата на болния. По срѣдъ нощъ — „у потайна доба“ изсипватъ мѣдникътъ (презъ протакъ) върху главата на болника, като пазятъ щото и този, който го полива, както и самия болникъ да не проговорятъ нито една дума; остатокътъ отъ одварката се отнася рано и излива въ нѣкоя рѣка. Съ комониката се кѫпятъ болничави („запущени“) дѣца, а така сѫщо одварката отъ нея пиятъ дѣца противъ „обризъ“¹⁾.

Кжклица, *Agrostemma githago L.* Съ семеннитѣ зърна отъ кжклица се лѣкуватъ онѣзи, които страдатъ отъ *змайвание глава* и то, като гълтатъ три зарани по редъ по три зърна²⁾.

Пелинъ, *Artemisia absinthium L.* Пелина го варятъ въ залепено гѣрне съ вода до тогазъ, до като остане само половината отъ водата, и таквазъ пелинова вода се пие всѣка заранъ противъ разваленъ стомахъ, (противъ развалено „сърдице“³⁾).

¹⁾ Корена на това растение навремени се употреблява срѣщу черната болѣсть (erysipela). То съдѣржа смолисто, горчично, джбилино вещество и етерно масло.

²⁾ Зърната на това растение съдѣржатъ твърдѣ отравително вещество githagin, поради което хлѣба, който го често съдѣржа, става вредителенъ; въ медицината съвсѣмъ се неупотребява.

³⁾ Пелина съдѣржа етерно масло, смола, горчично вещество (absintin), яблъчна киселина и джбилина. Употребява се отъ най-стари времена въ медицината, като укрепително средство и срѣщу трѣската.